

АНАЛІЗ ЗМІСТУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛІВ

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку освіти в Україні пов'язаний з необхідністю розв'язання проблеми підвищення інтелектуального рівня, пізнавального і творчого потенціалу учнів. Пошук засобів для розвитку пізнавальних і творчих здібностей, підвищення ефективності навчання школярів є проблемою загальною для багатьох країн. Про це, наприклад, свідчить досвід створення державних стандартів шкільної освіти в нашій країні.

Інформаційні технології мають величезний діапазон можливостей для вдосконалення навчального процесу і системи освіти в цілому. В цьому плані необхідне вдосконалення навчальних програм, що передбачає зміни системи освіти, відповідно до вимог інформаційного простору.

Аналіз останніх досліджень. Теорія і практика здійснення технологічних підходів до навчання відображена в працях Ю. Бабанського, В. Беспалько, Г. Селевка, Н. Тализіної й ін. Застосування інформаційних технологій в освіті досліджують В. Андреев, Р. Гуревич, М. Кадемія, Л. Коношевський, О. Пехота, Е. Полат, А. Уман й ін.

Однак, окремі питання вдосконалення навчальних планів і програм не знайшли належного відображення в дослідженнях і вимагають додаткового вивчення.

Невирішені питання проблеми. Інформаційні технології ініціюють розробку нових навчальних планів і програм для педагогічних ВНЗ.

Мета статті. З'ясувати можливості застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі, як засобу інтенсифікації та індивідуалізації формування знань та умінь студентів педагогічних ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. У результаті осмислення практики освіти за останні роки відбулося докорінне переосмислення сутності навчальної дисципліни взагалі і дисципліни інформатики зокрема. Відбувається відмова від уявлення про навчальні дисципліни як деякі стабільні, раз і назавжди задані, жорстко **детерміновані** компоненти навчання. Обсяг у навчальних годинах, зміст навчання, методики і засоби навчання, які застосовуються, можуть значно відрізнитися залежно від напряму підготовки та контингенту студентів, можливостей навчального закладу. Окрім того, відбувається розвиток самих навчальних дисциплін у двох діалектично пов'язаних протилежних напрямках:

- поглиблення і розширення предметного змісту, поділ його на маленькі, спеціалізовані дисципліни;
- інтеграції, об'єднання з іншими навчальними дисциплінами.

Серед принципів формування змісту загальної освіти сучасна дидактика виділяє принцип єдності і протилежності логіки науки і навчальної дисципліни.

Визначення змісту курсу інформатики є дуже непростим завданням, на розв'язання якого продовжує активно впливати процес становлення самої базової науки інформатики. Питання полягає в наступному: чого в новому загальноосвітньому знанні повинно бути більше – того, що повинно скласти окрему навчальну дисципліну для педагогічного ВНЗ, або того, що може (або повинно) бути нерозривно пов'язано із змістом і технологією вивчення всіх шкільних предметів?

Враховуючи суттєві зміни, що відбулися останнім часом у галузі інформатики, підвищення її соціальної значущості, досвід вивчення у педагогічних ВНЗ курсу інформатики, використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій у процесі навчання різних навчальних дисциплін ми провели аналіз навчальних планів і програм для студентів усіх напрямів підготовки ВДПУ розміщених на освітньому порталі кафедри інноваційних та

інформаційних технологій в освіті з точки зору використання інформаційно-комунікаційних технологій для підготовки майбутніх учителів.

Таблиця 1

№	Дисципліна	Галузь знань	Напрямок підготовки	Освітньо-кваліфікаційний рівень
1.	Інформатика	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
2.	Інформатика	0301 Соціально-політичні науки	6.030102 Психологія	бакалавр
3.	Інформатика	0301 Соціально-політичні науки	6.030103 Практична психологія	бакалавр
4.	Основи роботи з персональним комп'ютером	0101 Педагогічна освіта, 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 0202 Мистецтво, 0203 Гуманітарні науки, 0301 Соціально-політичні науки, 0401 Природничі науки.	6.010102 Початкова освіта, 6.020204 Музичне мистецтво, 6.020303 Філологія, мова та література (українська, російська, англійська, німецька), 6.020302 Історія, 6.010201 Фізичне виховання, 6.010202 Спорт, 6.010203 Здоров'я людини, 6.030103 Практична психологія, 6.030102 Психологія, 6.040101 Хімія, 6.040102 Біологія, 6.040104 Географія.	бакалавр
5.	Мультимедійні засоби навчання	0101 Педагогічна освіта, 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 0202 Мистецтво, 0203 Гуманітарні науки, 0301 Соціально-політичні науки, 0401 Природничі науки. 0402 Фізико-математичні науки	6.010102 Початкова освіта, 6.020204 Музичне мистецтво, 6.020303 Філологія, мова та література (українська, російська, англійська, німецька), 6.020302 Історія, 6.010201 Фізичне виховання, 6.010202 Спорт, 6.010203 Здоров'я людини, 6.030103 Практична психологія, 6.030102 Психологія, 6.040101 Хімія, 6.040102 Біологія, 6.040104 Географія, 6.010103 Технологічна освіта. 6.040201 Математика. 6.040203 Фізика	бакалавр
6.	Обробка психологічних досліджень засобами ІКТ	0301 Соціально-політичні науки	6.030103 Практична психологія	бакалавр
7.	Системне програмне забезпечення	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
8.	Алгоритмічні мови програмування	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
9.	Використання комп'ютера в бізнесі	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
10.	Документаційне забезпечення управлінської діяльності з використанням сучасної оргтехніки	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
11.	Спеціальна інформатика	0101 Педагогічні науки	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
12.	Методика викладання основ інформаційних технологій	0101 Педагогічна освіта.	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр
13.	Інформаційне	0101 Педагогічна освіта.	6.010103 Технологічна освіта	бакалавр

Розділ 5 **Психолого-педагогічні основи впровадження сучасних інформаційних технологій та інноваційних методик навчання і виховання студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації**

	суспільство			
14.	Апаратне забезпечення персональних комп'ютерів, периферійних пристроїв та їх ремонт	0101 Педагогічна освіта.	7.010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання	спеціаліст, магістр
15.	Системи керування базами даних	0101 Педагогічна освіта	7.010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання	спеціаліст
16.	Комп'ютерні мережі	0101 Педагогічна освіта	7.010103 - «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання».	спеціаліст, магістр
17.	Технологія розробки програмного забезпечення навчального процесу	0101 Педагогічна освіта	7.010103 - «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання».	спеціаліст
18.	Історія інформатики та інформаційних технологій	0101 Педагогічна освіта	7.010103 - «Педагогіка і методика середньої освіти. Трудове навчання».	спеціаліст
19.	Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі	0402 Фізико-математичні науки	7.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Математика. Педагогічна освіта із спеціальності 7.010103 «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізика»	спеціаліст
20.	Комп'ютерна графіка	0101 Педагогічна освіта	7.01010301 Технологічна освіта	спеціаліст.
21.	Методика застосування комп'ютерної техніки для викладання загальноосвітніх дисциплін	0101 Педагогічна освіта, 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини, 0202 Мистецтво, 0203 Гуманітарні науки, 0301 Соціально-політичні науки, 0401 Природничі науки. 0402 Фізико-математичні науки	7.010102 Початкова освіта, 7.020204 Музичне мистецтво, 7.020303 Філологія, мова та література (українська, російська, англійська, німецька), 7.020302 Історія, 7.010201 Фізичне виховання, 7.010202 Спорт, 7.010203 Здоров'я людини, 7.030103 Практична психологія, 7.030102 Психологія, 7.040101 Хімія, 7.040102 Біологія, 7.040104 Географія, 7.010103 Технологічна освіта. 7.040201 Математика. 7.040203 Фізика	спеціаліст.
22.	Сучасні інформаційні технології навчання	0301 Соціально-політичні науки.	7.020207 «Музична педагогіка та виховання»	спеціаліст
23.	Інформаційна безпека	0101 Педагогічна освіта, 0402 Фізико-математичні науки	7.010103 Технологічна освіта. 7.040201 Математика. 7.040203 Фізика.	спеціаліст
24.	Інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях	0101 Педагогічна освіта. 0203 Гуманітарні науки. 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 0401 Природничі науки. 0301 Соціально-політичні науки. 0402 Фізико-математичні науки	8.02030201 Історія*. 8.02030302 Мова і література (англійська, німецька, російська)*. 8.02030301 Українська мова і література*. 8.01020201 Спорт (за видами діяльності). 8.01020301 Фізична реабілітація*. 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини. 8.01020101 Фізичне виховання*. 8.01010301 Технологічна освіта. 8.011010201	магістр

			Початкова освіта. 8.04010401 Географія*. 8.04010201 Біологія*. 8.04010101 Хімія*. 8.03010201 Психологія. 8.04020101 Математика (за напрямами)*. 8.04020301 Фізика (за напрямами)*	
25.	Комп'ютерна графіка	0101 Педагогічна освіта	8.01010301 Технологічна освіта.	магістр

Як свідчать дані таблиці 1 всі студенти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського вивчають такі дисципліни: інформатику або основи роботи з персональним комп'ютером, мультимедійні засоби навчання, методику застосування комп'ютерної техніки для викладання загальноосвітніх дисциплін, інформаційно-комунікаційні технології в наукових дослідженнях. Більш системно вивчають інформаційно-комунікаційні технології студенти спеціальностей: Технологічна освіта, Математика, Фізика.

Реалізація методичної системи навчання може проводитися лише шляхом визначення і розробки конкретного змісту компонентів системи. У ході цієї роботи вказані принципи «проектуються» в конкретні методичні положення. Нагадаємо, що самі принципи вдосконалення методичної системи виникли як підсумок теоретичного узагальнення конкретного педагогічного і методичного матеріалу.

Література:

1. Бабанский Ю.К. Избранные педагогические труды. – М: Педагогика, 1989. – 560 с.
2. Гирина Д.С. Компьютер в проектной деятельности (художественная обработка материалов) / Школа и производство. – 2006. – № 5. – С. 70-71.
3. Гороль П.К., Гуревич Р.С., Коношевський Л.Л., Шестопалюк О.В. Сучасні інформаційні засоби навчання: Навч. посібник. – Київ: Освіта України, 2007. – 535 с.
4. Експлуатація та виробництво інформаційних ресурсів. Інформаційні технології. Парк комп'ютерної техніки в міському господарстві. – [http://www.skiff.kiev.ua/kyev/tour/starinf, htm](http://www.skiff.kiev.ua/kyev/tour/starinf.htm)
5. Машбиц Е.И. Методические рекомендации по проектированию обучающих программ. – К.: Вища школа, 1986. – 110 с.
6. Михневич Т.П. Формирование познавательной активности учащихся в условиях дифференциации обучения: Автореф. ... дис. канд. пед. наук: 13.00.01. – Минск, 1989. – 19 с.
7. Нищак І.Д. Використання комп'ютерних програм для контролю знань учнів з креслення На прикладі розділу «Правила оформлення креслень») / Трудова підготовка в закладах освіти. – 2006. – № 2. – С. 47-49.
8. Роберт И.В. Современные информационные технологии в образовании: Дидактические аспекты; перспективы использования. – М.: Школа-Пресс, 1994. – 205 с.
9. Роберт И.В. Теоретические основы создания и использования средств информатизации образования: Автореф. дис. ... д-ра пед. наук. – М., 1994. – 51 с.

У статті проведено аналіз навчальних програм з точки зору використання використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Ключові слова: навчальна програма, інформатика, інформаційні технології, інформаційно-комунікаційних технологій, мультимедіа.

В статье анализ учебных программ с точки зрения использования информационно-коммуникационных технологий.

Ключевые слова: учебная программа, информатика, информационные технологии, информационно-коммуникационные технологии, мультимедиа.

In the article an analysis of on-line tutorials is from the point of view of the use of information technologies.

Keywords: on-line tutorial, information technologies, multimedia.